

CHUYÊN ĐỀ: HỌC VẤN DẠY CON

Phần 5: Cách Thức Dụng Tâm

-----/-----

Bốn Loại Tâm Có Sẵn Trong Mỗi Người

1

**Tâm
kính
sợ**

2

**Tâm
cảm
ơn**

3

**Tâm
xấu
hổ**

4

**Lòng
trắc
ảo**

1. Tâm Kính Sợ

Biểu hiện

- + Chất vấn: hỏi lại cha mẹ thầy cô vì sao con phải làm cái này, vì sao phải làm cái kia (đó là tâm nghi ngờ)
- + Tò thái độ không hài lòng, khó chịu, bất phục khi được nhắc nhở (có tâm phản nghịch)
- + Nói lý lẽ, giải thích hay đổ lỗi khi được thầy cô, cha mẹ nhắc nhở (tâm không nhận lỗi)
- + Lẻo mép, xin xỏ, hứa hẹn để được giảm trừ sự trách phạt (tâm không chịu trách nhiệm)
- + Khi cha mẹ, thầy cô dạy bảo không kính nghe mà trong đầu khởi lên những suy nghĩ khó chịu, không đồng ý, có những cách suy nghĩ khác đi.

Nguyên nhân

- Trẻ không được quản giáo nghiêm khắc từ nhỏ, khi mắc lỗi không bị đánh mắng
- Không được giáo dục về luân thường và nhân quả
- + Trẻ ăn cắp, ăn trộm nhưng không bị phạt nên không hiểu về nhân quả
- Cha Mẹ không giảng giải đạo lý khi trách phạt con
- Cha Mẹ không thống nhất cách dạy dỗ con, xử phạt theo cảm xúc, làm cho qua quýt
- Đối với con cái đều rất khách sáo, hay thương lượng với con

Phương pháp

- Khi trẻ còn nhỏ phải để chúng đón cát tránh hung, phải cho chúng ném mùi đau khổ thông qua trách phạt
- Phương pháp trách phạt phải đúng lý đúng pháp, nói và giảng giải cho trẻ về nhân quả, giáo dục về đạo trời
- Cha Mẹ thay trời hành đạo
- Cha Mẹ phải làm gương
- Nuôi dưỡng phẩm đức, trong ngoài như một, chịu nhục chứ không biện bạch. Khi trẻ mắc lỗi phải nghiêm khắc yêu cầu trẻ nhận lỗi ngay: Dạy con sai rồi ạ.
- Dựa vào chương 1 Đệ tử quy dạy con: Cha Mẹ dạy phải kính nghe/Cha Mẹ trách phải thừa nhận
- Đối với trẻ 1-2 tuổi chỉ cần dùng sắc mặt nghiêm khắc chứ không cần đánh.
- Cha Mẹ phải làm gương

2. Tâm Cảm Ơn

Biểu hiện

- Thường xuyên u sầu, rất ít khi vui vẻ, không cảm thấy hài lòng dù vật chất phong phú.
- Mong muốn mọi người phải phục vụ mình, không có tâm cảm ân gì cả, nếu không có tâm cảm ân thì ngược lại tâm oán hận sẽ nặng.
- Tự tư, không thể nào chung sống được với người khác, trong tâm chỉ có mỗi chính mình.
- Dục vọng tràn đầy, không hiểu được vật chất từ đâu mà có.

Nguyên nhân

- Người lớn hâu hạ trẻ nhỏ, đáp ứng nhu cầu cho các con một cách dễ dàng
- Cha mẹ và thầy cô dạy nhưng không giảng giải đạo lý, trách nhiệm bổn phận cho con
- Không có người thường xuyên nói cho các con biết mọi thứ từ đâu mà có.
- Không cho các con lao động, trải qua khó nhọc để cảm nhận sự vất vả của cha mẹ. Từ đó mới sinh khởi tâm cảm ơn và hiểu rõ trách nhiệm, bổn phận của chính mình.

Phương pháp

- Ông bà kể về sự vất vả của cha mẹ. Cha mẹ kể về ân đức của ông bà. Hiệu trưởng phải kể về sự vất vả của giáo viên. Giáo viên phải nói về sự lo lắng của hiệu trưởng
- Cần phải có người ở kề bên nhắc nhở chúng, nói cho chúng biết mỗi một thứ là từ đâu mà đến. Học ĐTQ phải thật làm, không nên mang tính hàn lâm quá nặng.
- Học cách viết về chữ ân, gồm chữ nhân là nguồn gốc của những điều tốt đẹp. Lâu dần nhìn thấy quả thì nghĩ đến nhân biết từ đâu mà có

3. Tâm Xấu Hổ

Biểu hiện

- Một lỗi mà tái phạm nhiều lần
- Không chịu nghe lời người lớn dạy bảo
- Không phân biệt được đúng sai phải trái. Khi người lớn dạy bảo thì không để vào trong tâm. Nét mặt không biểu hiện gì, họ cảm thấy không đáng gì đến họ. Có nói gì với họ cũng không tác dụng.

Nguyên nhân

- Không chỉ trẻ nhỏ mà người lớn và toàn bộ thế giới này đều đem những tiêu chuẩn về thiện ác đúng sai tốt xấu làm điên đảo cả rồi.
- Không có người chỉ bảo cho các em đúng sai phải trái
- Không có những tấm gương của người lớn để các em nhìn vào học tập
- Người lớn đặt lợi ích lên hàng đầu, bất kể thứ gì miễn là hưởng thụ được, chiếm lấy được vậy là tốt. Những việc khác không quan trọng “Bất chấp thủ đoạn”

Phương pháp

- Trước khi trách phạt thì phải nhất định phải để các em cảm thấy xấu hổ.
- Nhấn mạnh vào tánh đức để khơi tâm xấu hổ cho các em “Đức tôn thương cha mẹ tử.”
- Thường xuyên nói câu này trên cửa miệng: “Con có biết xấu hổ không vậy?”
- Diệt trừ tâm tham, dục vọng của trẻ
- Cầm chắc cái gốc giáo dục VH TT ít nhất phải từ 5 đến 8 năm

4. Lòng Trắc Ăn

Biểu hiện

- Tự tư tự lợi
- Tâm rất khô cứng, khi các em nhìn thấy những khổ nạn, nhìn thấy những hoàn cảnh đáng thương các em đều không có phản ứng gì cả.
- Bắt nạt các bạn học, nhéo bầm mình các bạn học nhỏ tuổi.

Nguyên nhân

- Con người không thể tự tư, chỉ cần tâm tự tư nổi lên thì càng rời xa thánh hiền.

Phương pháp

- Chăm sóc anh chị em, chăm sóc các bạn đồng học, hướng dẫn các bạn nhỏ đi vệ sinh, ngủ cùng các em.
- Khơi tâm cho trẻ trước khi ăn, xem những hình ảnh khó khăn thiếu thốn của đồng bào, của dân tộc ở những nơi khác.
- Trong các hoạt động học (chính khóa, ngoại khóa) đều phải có mục đích, lòng ghép các nội dung đạo đức vào. Tạo thành ấn tượng sâu sắc cho chúng, để chúng biết được phương hướng cuộc đời. Lúc đấy chúng mới có mục tiêu.

“ Tiết mục của chúng ta xem đến đây thì có thể thấy rằng sự giáo dục văn hóa truyền thống có đạo lý rất sâu sắc, nhưng không có cái nào là do phát minh sáng tạo cả, đều là những thứ mà con cái của các vị vốn có sẵn mà thôi . Vấn đề là phải đem chúng phát khởi trở lại, cần đến yếu tố gì? Cần người thầy tốt. Người thầy ở đây là thầy cô giáo trong trường, và phụ huynh ở nhà.”

Con xin cảm ơn các Thầy Cô đã lắng nghe ạ!